Pre-exilische profeten
(8) Micha 1:1–3:12

Driebergen, 2 april 2019

Willem J. Ouweneel

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 1:1-3:12

Oordeelsaankondiging, klaaglied, de valse machthebbers, de valse profeten, heilsaankondiging, de leiders aangeklaagd

Onderverdeeld:

I. Mi 1:1–2:5 (1e les)

II. Mi 2:6–3:12 (2e les)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 1:1

Micha kwam uit Morésjet-Gath (Judea; vs14)

Profeteerde 739-693 v.C. (Jotham, Achaz, Hizkia)

Afkorting v Michaja (vgl. 1Kn 22:8): ‘Wie is als JHWH?’

Kern als altijd: oordeel over het goddeloze volk (Mi 1-3), uitredding van de getrouwen > Messiaanse rijk (Mi 4-5) & combinatie van de twee (Mi 6-7)

Aanleiding als altijd: de zwakke geestelijke toestand van het volk (o.a. tegenstelling arm – rijk)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Algemene taak van een profeet

(a) Aanleiding ligt altijd in de huidige zondige en/of miserabele toestand van het volk (ook vandaag)

(b) Vermaningen, gepaard gaande met waarschuwing (‘als jullie je niet bekeren, dan…’)

(c) Als de toestand voortduurt, veranderen de waarschuwingen in oordeelsaankondigingen

(d) Deze gaan altijd gepaard met aankondiging van uitredding voor de getrouwen >> Messiaanse rijk

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 1:2-4

Micha handelt meest over Juda, maar hier wordt ook Samaria erin betrokken (dus vóór 722 v.C.)

Vs2 vgl. 1Kn 22:28 (andere Micha); ‘volken’ = 10 & 2 stammen? ‘aarde’ = ‘land’? Maar God (vanuit de hemelse tempel) is ‘getuige’ tegen Israël voor álle volken!

Vs3v. ‘hoogten’ & ‘bergen’ figuurlijk: de hoogmoedigen, de machthebbers? Het oordeel over hen zal zijn als een aardbeving of vulkaanuitbarsting

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 1:5-7

Vs5a ‘Jakob’ = 10 stammen (hoofdstad Samaria in vs5b)

‘Israël’ = 2 stammen (hoofdstad Jeruzalem in vs5b)

Kern: Israëls sociale zonden (tegen de naasten) = even erg als afgoderij op de ‘hoogten’ (2 delen van de wet)

Vs6v. aankondiging van het oordeel over Samaria (door Sargon in 722 v.C.): puinhoop, slechts kale grond over, afgodsbeelden verwoest (giften aan Kanaäns afgoden was ‘hoerenloon’ > nu voor de afgoden van Assur)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 1:8v.

Vs8 ‘Hierover’, nl. het aanstaande lot van Juda & zijn hoofdstad Jeruzalem (vs9b)

Profeet persoonlijk betrokken: hij is boodschapper van God én liefhebber van zijn volk (zo vandaag!)

‘Naakt’: in de onderkleren (vgl. Js 20:2)

Jammeren als jakhalzen & struisvogels

Vs9 ‘zijn wond’: Samaria > Juda volgt (letterlijk pas 136 jaar later!); Jeruzalem = ‘poort’ van Juda

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 1:10

Vs10-13 zeer levendige beschrijving van het lot van Juda, als eenmaal de inval zou komen

Meest plaatsen rond Micha's geboorteplaats: Gath (vgl. 2Sm 1:20!), Beth-le-Afra ['huis van stof'], enz.; alles met woorspelingen: bijv.:

B'gat al-tagidoe, bako al-tibkoe [LXX: Akko!?], *b'bét l'afrah afar hitpallasjti* [woordspeling op 'Filistijn'!?]

(verhouding tussen emotie & poëzie; Job!)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 1:11-13

Vs11 ‘trek voorbij’, nl. in ballingschap

Zaänan (= Zenan? Jz 15:37); weer woordspeling: *lo jots’a josjèfet tsa’anan*

Vs11v. Beth-Haëzel, Maroth > poorten van Jeruzalem

Vs13 paarden gereed voor vertrek

Was de stad Lachis ‘begin’ (oorsprong) van de opleving van de zonde (vanuit Samaria)?

‘Israël’ = hier opnieuw: Juda

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 1:14v.

Vs14 afscheid nemen van Morésjeth-Gath [dicht bij Gath], geboorteplaats van de profeet: stad gaat verloren aan de vijand?

Achzib (Jz 15:44); = ‘leugen’ > NGB: ‘leugenbeek’

Vs15 Maresjah < > *’-r-sj*, ‘bezetten, bezitten’

(emotie sluit poëzie niet uit!)

De ‘luister van Israël’ (= de aanzienlijken) vluchten naar de spelonk van Adullam (vgl. 1Sm 22:1)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 1:16

Vs16 ‘Sion’ hier aangesproken als een moeder (vgl. Js 66:8): zij moet treuren om haar ‘kinderen’ (hier de steden & dorpen van Juda)

Kaalscheren = teken van rouw (Js 3:24; 15:2; Am 8:10; Jb 1:20), zoals de kale kop van een gier

N.B. in 1:8-16 de *gevolgen* van Israëls wantoestand (nl. verovering), terwijl in 2:1-11 pas de wantoestand zélf beschreven wordt

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 2:1

2:1 N.B. het dubbele ‘wee’ in Mi

(a) in 2:1 ‘wee *hun*’ (vgl. Js 5, 6x ‘wee hun’)

(b) in 7:1 ‘wee *mij*’ (zelfbeklag; vgl. Js 6, 1x ‘wee mij’, verootmoediging over eigen toestand)

Hier vooral *sociaal* onrecht: vooral het naasten van kleine keuterboeren door grote landerijen

’s Nachts uitgedacht, de volgende morgen uitgevoerd (ze hebben er de *macht* voor)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 2:2,3a

Vs2 niet zozeer pure diefstal, maar inpikken van land & huis d.m.v. corrupte rechtsprocessen (wat haast nog erger is: het rechtssysteem zélf is bedorven)

‘Zijn huis’: misschien zelfs huis*houden*: vrouw & kinderen (vgl. 2Kn 4:1 arme weduwe bij Elisa)

Vs3 ‘dit geslacht’ = heel Juda

Oordeel aangekondigd in een taal vergelijkbaar met die welke voor de boosdoeners gebruikt was

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 2:3b,4

Vs3b halzen… niet rechtop: als een dier dat gebukt gaat onder een juk (hier onvrijwillig; Mt 11:29v. vrijwillig)

‘Boze tijd’ = tijd van rampspoed, goddelijk oordeel (vgl. Ef 5:16 voor een soortgelijke situatie)

Vs4 gevolg: ‘spreuk’ (*masjal*, vgl. in Nm 21:27; 22-24 Bileam; Ps 78:2; Sp 1:1 dichterlijke uitspraak), hier zoveel als treurzang over de naderende rampspoed (vgl. Jr 9:9; Am 5:1)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 2:4b,5

Vs4b '*Hij* heeft ons erfdeel doen overgaan in de handen van bezetters, *die zelf ook afvalligen zijn!*' (vgl. Hk 1)

Vs5 er zal géén herstel van verhoudingen zijn in het jubeljaar (Lv 25:23-34) & niemand zal het land via het lot voor hen uitmeten zoals gebeurde bij de verdeling van Kanaän (vgl. Jz 14-19)

'Gemeente van JHWH': niet verwarren met de nieuwtestamentische Gemeente!

Einde 1e les

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 2:6v.

Vs6 de valse profeten onderbreken Micha

Vs6b-7 ingewikkelde dialoog! vier verklaringen:

- de tegensprekers aan het woord in vs6a t/m 7a (NBV) (ze zeggen: ‘zó is God niet’; vgl. 3:11 slot)
- zij a/h woord in vs6ab, Micha in vs7ab (NBG, HSV)
- zij aan het woord in vs6a, Micha in vs6b t/m 7b
- *zij aan het woord in vs6a & 7a, Micha in vs6b & 7b (misschien de beste verklaring)*

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 2:6v.

Misschien het beste als volgt lezen:

Zij: ‘Houd op met dat geprofeteer!’

Mi: ‘Als ik niet mag profeteren, zal er geen eind aan de schande komen!’

Zij: ‘Mag dit gezegd worden, huis v Jakob? Heeft JHWH zo weinig geduld met zijn volk? Zijn dit zijn daden?’

God door Mi: ‘Doen mijn woorden geen goed bij hem die oprecht wandelt?’

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 2:7b-9

Vs7b-11 in elk geval JHWH via Micha!

'God is welwillend jegens hem die oprecht (*jasjar*) wandelt', d.i. die de 'rechte' weg gaat, maar niet jegens de goddelozen onder '*mijn* volk' (vs8v.): vijanden jegens *God* door onrecht jegens de armen (vgl. Ex 22:25v.) (vergeleken met straatrovers): laten de armen zonder kleed

Vs9 vrouwen & kinderen verdreven uit hun gelukkige huizen in het Sieraadland

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 2:10v.

Vs10a ‘Ga weg uit het land’ (nl. door de veroveraars), want Ik had dit land als een land van rust bedoeld (vgl. Dt 12:9), maar niet voor zulke praktijken (Rasji)

Vs10b het land verontreinigd door zijn inwoners

Vs11 Micha’s toevoeging: het volk luistert graag naar valse profeten, die het volk valse rust & rijke oogsten beloven (vgl. 2Tm 4:3v. het volk krijgt de profeten/leraars die het verdient)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 2:12

Vs12 abrupte overgang: na de ballingschap komt er weer een tijd van bijeenverzameling, herstel & zegen

De ‘kudde’ wordt teruggebracht naar de ‘stal’ (vgl. Ez 34:20-31; 36:38)

(Ez 36 laat ook zien dat dit herstel niet zonder bekering & wedergeboorte mogelijk is)

Het zal er weer ‘gonzen’ van mensen (als bijen in de korf); vgl. Js 49:21; 66:8

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 2:13

Vs13 drie (?) leiders :

(a) ‘doorbreker’ (*porêts*) = de voorloper (‘Elia’, Ml 4:5v.) óf de Messias zelf (nazaat van Perets, zoon van Juda)

(b) ‘hun koning’ = de Messias (vgl. 5:1) als hun voorhoede (vgl. Js 52:12; Jr 31:9)

(c) ‘JHWH aan hun spits’

Het is mogelijk dat 3x dezelfde persoon is bedoeld! (vgl. Zc 14:5 < > Dn 7:13)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 3:1,2a

I. 3:1-4 pleidooi tegen de valse leiders & profeten (Mi 2 het onderdrukkende volk, Mi 3 de rechters & autoriteiten die deze onderdrukking mogelijk maken)

'En ik zei': een nieuwe profetie (geen direct verband met voorgaande; gaat door tot 5:14)

Vs2 wie het kwade najaagt & bevordert, geeft daarmee impliciet aan het goede te haten (al erkent men dat niet) (vgl. Js 5:20)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 3:2b-4a

Vs2b,3 het beeld van een kudde die door wilde dieren van-een gescheurd, gevild & gegeten wordt (vgl. Ps 14:4)

Vs4 ‘Dan’ = op de dag van het oordeel! Dit is:

(a) als de veroveraar komt (tijdelijk oordeel: verwoesting van Jeruzalem/tempel & ballingschap),

(b) bij het sterven > naar de ‘plaats der pijn’ (Lk 16:28)

(c) in de opstanding: uiteindelijk de grote witte troon (Op 20:11-15)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 3:4b

God verbergt zijn aangezicht

(a) hier: voor de goddelozen bij het oordeel

(b) tijdelijk voor zijn volk met het oog op hun bekering (vgl. bijv. Ps 44)

(c) tijdelijk voor de getrouwen om hen te beproeven (Ps 30:8; 55:2; 88:15)

(d) *schijnbaar* (zo denken de goddelozen; Ps 10:11)

(e) ‘zich verbergen’ = vergeven (Ps 51:11)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 3:5-7

II. Vs5-8 de valse profeten & de ware profeet

Vs5 de beschuldiging: corruptie, afpersing (tegen betaling een gunstige profetie)

Vs6 oordeelsaankondiging (onder het beeld van een zons-verduistering) > geestelijke verblinding (Js 29:10v.)

Vs7 ziener, Hebr. *kasam*, altijd negatief

Bovenlip omwikkelen: teken van rouw (Ez 24:17,22)

'Geen antwoord van God' op hun smeekbeden (Saul!)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 3:8

Vs8 daartegenover Micha, een *ware* profeet van God:

‘Vol van kracht door de Heilige Geest’ (vgl. Lk 1:35; 4:14; Hd 1:8; 10:38; Rm 1:4; 15:13,19; 1Ko 2:4; Ef 3:16; 1Ts 1:5; 2Tm 1:7) (*er is geen andere kracht van God*)

‘Vol van recht [tegenover alle onrecht] & sterkte’

Nodig voor élk geestelijk werk dat uit God is, hier: verkondiging van de boosheid van de zonde (én dus ook van de grootheid van God)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 3:9v.

III. Vs9-12 het aanstaande lot van Jeruzalem aangezegd

Vs9 de leiders haten het recht (doordat zij zelf onrecht-vaardigen zijn)

Vs10 tijd van grote welvaart in Juda; veel bouwerij (vgl. Js 9:9; Am 3:10,15; Hs 8:14), maar ten koste van de zwak-ken & armen: 'gebouwd met bloed'

Sion = tempelgebied?

Jeruzalem = de stad?

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 3:11a

Vs11 *alle* leiders van het volk aangeklaagd:

- autoriteiten (rechters) (vgl. vandaag oudsten)
- priesters (vgl. vandaag predikers, bijv. Ez 13:18)
- profeten (steekpenningen) (vgl. vandaag pastorale team)

(Meeste problemen in de gemeenten ontstaan niet door enkelingen, maar door de geestelijke leiders: verkeerd bestuur, valse prediking [valse leer, valse geruststelling], [gebrek aan of verkeerde] pastorale zorg)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 3:11b

Vs11b vals beroep op God:

(a) *uitdagend* (Ex 17:7, '*is* God er wel voor ons?' > God 'verzoeken'), of juist:

(b) *vals geruststellend* (Jr 7:4, 'de tempel is hier, dus ons kan niets gebeuren') (vgl. 2:7a in mijn uitleg)

(zo vandaag: 'God heeft onze denominatie vroeger zo rijk gezegend, dus vandaag ook'; kernvraag: is afscheiding ooit gerechtvaardigd?)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 3:12

Vs12 keiharde aanzegging van het oordeel (Babyloniërs > Romeinen):

(a) beeld van de akker: geheel omgeploegd

(b) woudhoogten: puinheuvels in een woestenij (Kl 5:18)

N.B. Micha was de *eerste* profeet die deze aankondiging van de verwoesting van stad & tempel deed (ws. ten tijde van koning Hizkia)! Meer dan een eeuw later aangehaald in Jr 26:18!! (*niets wees nog op een dergelijk oordeel*)

Einde 2e les

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019